

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Eugen Petit — *O rană.* — *Încă un caz când legea pensiilor greșește.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție s. I-a.* — Servitute. — Indivizibilitate. — Coproprietar. — Exercițiul dreptului.

(Niculae Preotu Stan cu Ion Anton Popescu).

Inalta Curte de Casație și Justiție s. II-a. — Hotărâri de expedient. — Caracterul lor. — Executare. — Contestație.

(Statul Elen cu Gh. Mexis).

Curtea de Apel București, s. III-a. — Revizuire. Interziși. — Opoziție tardivă. — Lipsă de calitate.

(General M. Darvai cu Paladis A. Anastasiu și alții).

Curtea de Apel Iași, sef. II-a. — Contencios administrativ. — Magistru. — Pedepsă disciplinară. — Secretar general. — Lipsă de calitate.

(I. Săndulescu cu Ministerul de Justiție).

Trib. Ilfov s. I. com. — Ordonanțe prezidențiale. Norme. — Secția Vacanțelor.

Jean Vlasopol S. a. cu Soc. I. R. D. P.

Recenzie.

Jurisprudența Străină.

Bibliografie.

O RANĂ...

— **Încă un caz când legea pensiilor greșește** —

Pensionarea d-lui Oscar Niculescu, primul-președinte al Inaltei Curți de Casație, este încă unul din efectele loviturilor oarbe pe cari actuala lege a pensiilor le dă așezărei noastre judecătorești. Ea se va resimți însă mai mult ca cele din trecut, căci de astă dată atinge însuși vârful piramidei, de unde înaltul magistrat radia cu ale sale eminente însușiri asupra întregului corp judecătoresc.

Nu este pentru nimeni un secret că noi trecem printr'o mare criză de *oameni*, deci implicit și de magistrați. Pentru locurile de consilieri la Curțile de Apel, ministrul și consiliul superior al magistraturei trebuie să facă cele mai mari eforturi spre a putea găsi noi elemente. Cu toate acestea, au ajuns la aceste instanțe magistrați cari altă dată, în vechea mică și buna Românie, mureau cu visul neîndeplinit al unei preșidenții de tribunal. Și totuși când norocul face să avem un element de valoare d-lui Oscar Niculescu, cu lunga lui experiență, plin încă de viață, întreg la corp cași la minte, inteligent, cult, talentat, care ar putea fi încă mulți ani folositor țării sale, vine legea pensiilor și printr'o irefragabilă prezumție de vrâstă îi spune:

— „Tu nu mai ești bun de nimic. Obosit și epuizat

„cum trebuie să fii, pentru că ai împlinit un număr de ani, ai dobândit doară dreptul să te odihnești, cu „o pensie care nu te va lăsa să mori complect de foame!“

Astăzi când ajung a pătrunde în posturi mari unele elemente atât de slabe, pentru simplul motiv că nu se găsesc altele mai bune, dispozițiile unei legi cari înălătură prematur tot ce magistratura noastră are mai prețios, sunt monstruoase.

Avem cu toții înainte cazul unui Corneliu Manolescu-Râmniceanu, decedat de curând — spre regretul tuturor — care ani de-arândul după ce a fost scos la pensie, a dat dovezi evidente de cea mai vie inteligență și de persistența calităților sale de jurist consumat.

Dar cine nu cunoaște pe de altă parte elemente tinere ca vârstă și totuși complect epuizate, pe care însă legea le obligă să vegeteze în posturi active zeci de ani până ce împlinesc o anumită etate? Aceștia sunt torturați cu necesitatea de a lucra, — deși pentru dânsii a devenit o imposibilitate, — ceea ce face în detrimentul sănătății lor și mai ales în acela al interesului justițiabililor.

Pentru aceștia trebuie să se găsească un mijloc de a fi scoși la pensie înainte de vreme, dar nu oameni întregi ca d. Oscar Niculescu, oricât de înaintați ar fi ei în vrâstă.

Decât folos nu a fost oare pentru țara sa bătrânețea vânoasă a lui Clemenceau? Ce s'ar face oare astăzi Franța fără oameni ca Briand și Poincaré, pe care legea pensiilor i-ar fi treut demult printre cei buni de nimic.

Această lege vine însă la noi și spune: „pentru că d. Oscar Niculescu a împlinit o anumită vrâstă, d-sa este un om sfârșit.“

Legea minte.

Prezumția de incapacitate în raport cu vrâsta care este foarte relativă, s'a dovedit a da greș de cele mai multe ori.

Trebuie deci ca legiuitorul să găsească alt sistem. Sunt oameni cari merită onoarea de a muri la datorie, ceea ce este și spre folosul țării lor.

Altminteri se întâmplă cazuri ca cel de față, când magistratura primește o rană adâncă care cu greu se va putea cicatriza.

EUGEN PETIT

Consilier la Curtea de Apel din Iași

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S, I-a

Audiența dela 22 Ianuarie 1930

Preșidenția d-lui D. Florescu, consilier

Nicolae Preot Stan cu Ion Anton Popescu

SERVITUTE. — INDIVIZIBILITATE. — COPROPRIETAR. — ACȚIUNE IN JUSTIȚIE. — INTRODUCEREA EI DE UNUL DINTRE COPROPRIETARI. — ART. 576 ȘI URM. COD. CIVIL.

SERVITUTE. — EXERCICIUL DREPTULUI. — DACĂ POATE FI EXERCITAT IN JUSTIȚIE CÂND SERVICIUL NU SE POATE EXERCITA. — PRESCRIȚIUNE. — INTENTAREA ACȚIUNEI PENTRU INTRERUPEREA EI. — ART. 636, 637 ȘI 640 C. CIV.

1^o. Servituțiile fiind în principiu indivizibile și fiecare dintre coproprietari având un drept la întreaga servitute, urmează că un coproprietar poate să introducă singur și fără consimțământul celorlalți coproprietari orice acțiune referitoare la dreptul său.

2^o. Cu toate că potrivit dispozițiilor art. 636, 637 și 640 c. civ., titularul unui drept de servitute, în caz când lucrurile se găsesc astfel că servitutea nu se poate exercita, nu poate reclama exercițiul acestui drept mai înainte de a repune lucrurile în situația ca servitutea să poată fi exercitată, totuși va putea, pentru a întrerupe cursul prescripției care începe să curgă contra sa din chiar momentul ivirii obstacolului la exercițiul ei, să ceară recunoașterea dreptului său de servitute ce pretinde.

No. 111. — Admis recursul făcut de către Nicolae Preot Stan în contra sentinței cu No. 846/928 a Tribunalului Buzău în proces cu Ion Anton Popescu.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Nicolae Preot Stan în contra sentinței No. 846/928 a Tribunalului Buzău, în cauză cu Ioan Anton Popescu.

Văzând motivul I de casare astfel formulat :

„1.) Exces de putere, denaturare de acte și nemotivare, violarea principiului de drept care guvernează „indiviziunea.“

Având în vedere sentința atacată, din care se constată că intimatul Ion Anton Popescu a chemat în judecată înaintea Judecătoriei pe recurentul Nicolae Preot Stan, pentru a fi obligat să-i permită exercitarea servituției de a trece pe vechiul drum ce duce la moara și ferăstrăul său din satul Bâsca, comuna Nehoiși, asupra cărui are un drept de servitute și pe care recurentul l'a închis cu un gard.

Că, Tribunalul Buzău a respins atât apelul cât și opoziția făcută de recurent în contra sentinței de judecată prin care s'a admis acțiunea intimatului.

Că, în sprijinul soluției sale, instanța de fond constată și motivează că, cu actul de tranzacție depus în cauză, intimatul a făcut dovada servituției sale, de a trece pe drumul de pe proprietatea recurentului spre a merge la moara și ferăstrăul ce-i aparține; că, cu martorii audiați și cu cercetările locale efectuate, rezultă că intimatul s'a folosit de acest drum până ce, cu 10—12 ani înainte de introducerea acestei acțiuni, recuren-

mul l'a închis, — că acest drum venea de pe proprietatea intimatului și se continua pe acea a recurentului după cum se vede și acum urma, că el n'a fost după cum pretinde recurentul Nicolae Preot Stan, unde este astăzi linia ferată a Societății „Göetz“ și nici nu putea trece pe acolo, căci pe acolo trecea apa Bâscei, că la 3 Decembrie 1915, după cum rezultă din cercetarea locală, acest drum nu mai avea decât înfățișarea unei poteci, care a fost și mai mult îngustată prin mutarea gardului recurentului, în spre linia ferată a Soc. „Göetz“.

Că din actele cauzei se stabilește că intimatul a cum-părat dela frații săi parte din drepturile lor, că recurentul n'a făcut dovada cu nimic, că intimatul ar fi proprietar numai a 1/2 din vadul de moară, și ca atare motivul de apel prin care susține că intimatul fiind co-indivizionar nu poate introduce o acțiune fără consimțământul celorlalți devălmași, este neîntemeiat.

Că, potrivit art. 636 cod. civ., exercițiul servituției încetează când lucrurile se găsesc în așa stare încât servitutea nu se mai poate exercita, că indiferent dacă moara și ferăstrăul sunt distruse sau mutate, totuși dreptul de servitute al intimatului nu se stinge, putând oricând fi valorificat pe cale judecătorească afară de cazul când n'a fost exercitat 30 de ani.

Că așa fiind, acțiunea intimatului nu este prematură după cum susține recurentul, de oarece el putând să-și valorifice dreptul său, odată acest drept recunoscut, el va uza de el până când imposibilitatea de uz va dispărea.

Având în vedere că prin motivul I de casare recurentul susține că, intimatul nefiind decât proprietar a 1/2 din moară și vadul ei, titlul său de proprietate indiviză, nu-i dă alte drepturi decât a porni acțiune în contra sa, numai împreună cu ceilalți coproprietari.

Considerând că, în principiu, servituțiile fiind indivizibile și fiecare dintre coproprietari având un drept la întreaga servitute, urmează că un coproprietar poate să introducă singur și fără consimțământul celorlalți coproprietari orice acțiune referitoare la dreptul său.

Că deci bine instanța de fond în urma constatării făcute că intimatul are un drept asupra morei și ferăstrăului, a decis că acțiunea făcută de acesta, este valabilă introdusă, că așa fiind motivul I de casare este neîntemeiat.

Văzând motivul II de casare astfel formulat :

2) „Exces de putere, greșita interpretare a art. 636 și urm. cod. civil și nemotivare.“

Având în vedere că prin acest motiv de casare, recurentul susține că numai cu greșită interpretare a art. 636 codul civ. a putut instanța de fond să-i înlăture obiecțiunea, prin care a cerut respingerea acțiunii intimatului, pe considerația că nu poate să discute dreptul său de a exercita servitutea, mai înainte de a face dovada că a reclădit moara și ferăstrăul cari sunt distruse și în folosul cărora a fost constituită servitutea de trecere.

Considerând că din combinațiunea art. 636, 637 și 640 c. civ. rezultă că atunci când lucrurile se găsesc în astfel de stare, că servitutea nu se mai poate exer-

cita, dreptul de servitute nu se stinge, ci numai exercițiul ei încetează până la înlăturarea de fapt a obstacolului ce se opune acestui exercițiu și că numai neuzul timp de 30 ani a unei servituți duce la stingerea a însuși dreptului de servitute prin prescripțiune.

Considerând că conform acestor principii, în ipoteza de mai sus, titularul unui drept de servitute nu poate reclama exercițiul lui înainte de a repune lucrurile în situațiunea ca servitutea să poată fi exercitată, va putea însă, pentru a întrerupe cursul prescripțiunii care începe să curgă contra sa din chiar momentul ivirii obstacolului la exercițiul ei, să ceară recunoașterea dreptului său de servitute de trecere ce pretinde, indiferent de împrejurarea dacă moara și ferăstrăul în vederea cărora acea servitute a fost creiată, sunt sau nu distruse și din acest punct de vedere argumentarea Tribunalului este juridică; dar nu se putea însă față de apărarea recurentului, ca Tribunalul în lipsa constatărei că moara și ferăstrăul există, în contradicție cu considerentele din dispozitivul sentinței sale, care menține pe acel al cărței de judecată, să oblige pe recurent să lase liber și oxercițiul acelei servituți, fără ca prin aceasta să nu violeze disp. art. 636 și urm. c. civ.

Că așa fiind, motivul II de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive casează.

NOTA. — Motivul III de recurs nu a mai fost examinat fiind găsit inutil iar motivul IV nu prezintă interes jurisprudențial.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIE S. II-a

Audiența dela 14 Ianuarie 1930

Președinția D-lui C. G. Rătescu, președinte

Statul Elen cu Gh. Mexis

HOTĂRĂRI DE EXPEDIENT.—CARACTERUL LOR.—EXECUTARE.—CONTESTAȚIE.—ART. 260, 317 ȘI 400 PR. CIVILĂ.
EXECUȚIUNE SILITĂ.—TITLU EXECUTOR.—CONTESTAȚIE.—INSTANȚA LA CARE SE INDREAPTĂ.—ART. 372, 373 ȘI 400 PROCED. CIVILĂ.

1^o. Hotărârile de expedient pronunțate de instanțele judecătorești potrivit art. 260 pr. civilă, în virtutea convențiunii prezentate de părți, fiind hotărâri judecătorești și putând dobândi autoritate de lucru judecat, ele pot fi executate și atacate pe calea contestației la executare, întocmai ca și hotărârile ordinare, atât la instanța care a pronunțat hotărârea de expedient și a ordonat executarea ei, cât și la aceia care a fost delegată cu executarea, după cum contestația privește înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului, sau numai urmărirea însăși.

2^o. Potrivit art. 376 pr. civilă, hotărârile pronunțate de Tribunal, neavând un caracter definitiv și executoriu, decât atunci când Tribunalul a judecat în ultimă instanță, a expirat termenul de apel sau s'a perimat apelul, urmează că atunci când sentința Tribunalului a fost apelată și instanța de apel s'a pronun-

țat asupra apelului declarat,—fie printr'o decizie ordinară, fie printr'o decizie de expedient,—hotărârea ce are a fi pusă în executare și ca atare devine susceptibilă de a fi atacată pe calea contestației, nu este hotărârea Tribunalului ci deciziunea Curței de Apel, de oarece această deciziune fiind singurul act judecătoresc ce a pus capăt litigiului, numai ea are caracterul de hotărâre desăvârșită și poate fi investită cu titlu executoriu.

No. 11.—Respinse motivele I și II de casare formulate de recurentul Statul Elen împotriva jurnalului Curții de Apel București S. II-a cu No. 64/928 în proces cu Gh. Mexis și alții.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor I și II de casare, formulate prin petiția înregistrată la Curtea de Apel București S. II-a sub No. 4503 din 1925 împotriva jurnalului aceleiași Curți cu No. 64/928.

1. „Violarea și greșita interpretare a art. 400 proced. civilă.

„Violarea art. 260 pr. civilă și a principiilor din materia hotărârilor de expedient date asupra convențiilor autentice; omisiune esențială.

2. „Violarea și greșita interpretare a art. 260, 317 și „400 pr. civilă; exces de putere“.

Având în vedere că rezultă din jurnalul atacat cu recurs, că asupra apelului introdus contra sentinței No. 88/93 a Tribunalului Ialomița, Curtea de Apel București S. II-a, a pronunțat, pe baza tranzacției prezentată de părți, decizia de expedient No. 204/96; că această deciziune fiind investită cu formula executorie și pusă în executare de recurent, intimații în recurs au făcut contestație la urmărirea efectuată pe baza acestei deciziuni îndreptând contestația la Curtea de Apel București, care pronunțase deciziunea de expedient și ordonase executarea ei; că la ziua judecării recurentul a cerut respingerea contestației ca inadmisibilă, obiectând în primul rând că hotărârile de expedient neavând caracter de hotărâri judecătorești, nu pot fi atacate pe calea contestației; iar în al doilea rând, că prin tranzacția, pe baza căreia s'a dat hotărârea de expedient, Curtea de Apel, nefăcând decât să confirme hotărârea primei instanțe, ceea ce se execută în orice caz nu era decât hotărârea Tribunalului, așa încât contestația nu putea fi îndreptată la Curte, ci la Tribunal.

Că, Curtea de Apel a înlăturat ambele obiecțiuni și, pentru a hotărâ astfel, argumentează că, deși prin actul de tranzacție intervenit și care face obiectul deciziei pusă în executare, părțile au făcut un angajament în sensul dispozitivului hotărârei apelate, totuși, întrucât Curtea a pronunțat hotărârea de expedient după cererea părților, cari ar fi putut să se mărginească a cere numai închiderea dosarului, această hotărâre este singurul act judecătoresc cu caracter executoriu, așa că ceea ce s'a executat, a fost, nu hotărârea Tribunalului, ci deciziunea Curții; și — mai adaugă Curtea de Apel — din moment ce, ceea ce s'a executat este deciziunea

de expedient, urmărirea făcută pe baza ei este susceptibilă de contestațiune.

Având în vedere că, prin motivele I și II de casare, mai sus expuse, se pretinde de recurent, că instanța de fond, hotărând astfel, deci neprimind obiecțiunile ridicate de dânsul, a violat dispozițiunile art. 260, 317 și 400 proc. civilă și principiile în materie de hotărâri de expedient, a săvârșit omisiune esențială și exces de putere.

Considerând că hotărârile de expedient pronunțate de instanțele judecătorești, potrivit art. 260 pr. civilă, în virtutea convențiunei prezentate de părți, cari învoindu-se asupra obiectului în litigiu, redactează, în comun acord, hotărârea ce trebuie să pună capăt procesului și o supune instanței sesizate cu judecarea litigiului, sunt hotărâri judecătorești, ce pot dobândi autoritate de lucru definitiv judecat, pentru că instanțele de judecată, pronunțând atari hotărâri, nu se mărginesc a da autenticitatea convențiunilor prezentate, ci își însușesc acele convenții și le pronunță, ca emanate de la justiție, pe baza acordului părților litigante.

Că, având atare caracter, regulile privitoare la hotărârile judecătorești sunt aplicabile și hotărârilor de expedient.

Că, hotărârile judecătorești desăvârșite, putând fi executate și atacate pe calea contestației la executare, o asemenea cale de atac apare admisibilă și împotriva hotărârilor de expedient puse în executare, iar contestațiunile ridicate, au fost îndreptate, potrivit art. 400 pr. civ., atât la instanța care a pronunțat hotărârea și ordonat executarea ei, cât și la aceia care a fost delegată cu executarea, după cum contestația privește înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului, sau numai urmărirea însăși.

Că dar, hotărârile de expedient putând fi contestate, ca și celelalte hotărâri judecătorești, obiecțiunile ce formează baza primului motiv de casare, se înlătură ca neîntemeiate.

Considerând că, execuția silită neputându-se face, în conformitate cu art. 372 pr. civ., (în afară de cazurile de execuție provizorie), decât în baza unei hotărâri definitive, și investită cu titlu executoriu; iar, după art. 376 aceeași procedură, hotărârile pronunțate de Tribunal, neavând un atare caracter, decât atunci când Tribunalul a judecat în ultimă instanță, sau a expirat termenul de apel, ori s'a perimat apelul, rezultă că, în cazul când sentința tribunalului a fost apelată și instanța de apel s'a pronunțat asupra apelului declarat, prin decizia ordinară sau de expedient, hotărârea ce are a fi pusă în executare și ca atare, devine susceptibilă de a fi atacată pe calea contestației, este, nu hotărârea Tribunalului, ci deciziunea Curții de Apel, de oarece această deciziune fiind singurul act judecătoresc, ce a pus capăt litigiului, numai ea are caracter de hotărâre desăvârșită și poate, prin urmare, fi investită cu titlu executoriu, potrivit art. 373 pr. civilă; iar, contestația împotriva unei asemenea deciziuni, poate fi în principiu îndreptată și la Curtea de Apel, care a pronunțat-o și a dispus executarea ei, după distincțiunile din art. 400 pr. civilă.

Că, astfel fiind, și cum în speță, împotriva hotărârei Tribunalului Ialomița Nr. 88/93, s'a declarat apel, și acest apel a fost rezolvat prin deciziunea de expedient Nr. 204/96, pusă de recurent în executare, urmează a se decide, că numai împotriva acestei deciziuni, avea să fie îndreptată contestația intimaților în recurs; și, întrucât hotărârea ce se execută, era a unei Curți de Apel, îndreptarea — de către intimitații în recurs a contestației — la Curtea de Apel București, secția II-a, era în principiu admisibilă.

Că astfel, și a doua obiecțiune este neîntemeiată și se înlătură ca atare.

Considerând, de asemenea, și cu privire la obiecțiunea că instanța de apel ar fi comis o omisiune esențială, prin aceia că nu s'ar fi preocupat de mijlocul de apărare, tras de recurent din argumentarea că tranzația în discuțiune, avându-și caracterul autentic și executoriu, nu în virtutea hotărârei de expedient, ci dela Tribunalul de Notariat din Atena, executarea convențiunei putea fi făcută, independent de investirea deciziunei de expedient cu titlu executoriu, așa încât, din acest punct de vedere, contestația la Curtea de Apel ar fi inadmisibilă, Inalta Curte o înlătură, întrucât din examinarea jurnalului atacat cu recurs nu rezultă că recurentul ar fi formulat un asemenea mijloc de apărare.

Că, în orice caz, o astfel de apărare, ar fi constituit un argument de drept la care instanța de fond, nu mai era obligată a răspunde, întrucât întemeiat a constatat, după cum s'a arătat mai sus, că în speță s'a pus în executare o decizie de expedient cu caracter de hotărâre judecătorească.

Că dar, motivul I și II de casare mai sus expuse, nu sunt întemeiate și se resping.

În ce privește motivul III de casare, formulat împotriva aceluiaș jurnal, Curtea, constatând că s'a ivit divergență de opinii, a dispus trimiterea lui spre judecare în complectul prevăzut de art. 15 din legea organică a Inaltei Curți; iar examinarea celorlalte motive de casare a rezervat-o după soluționarea divergenței.

Pentru aceste motive, Curtea respinge motivele I și II de casare, formulate împotriva jurnalului Curții de Apel București S. II Nr. 64/928, prin petiția înregistrată la Nr. 4502 din 928, depusă la aceeași Curte.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența dela 18 Iunie 1930

Președenția d lui N. Racoviceanu, consilier

General M. Darvari cu Piladis A. Anastasiu și altul.

REVIZUIRE. — MINORI. — INTERZIȘI. — OPOZIȚIE TARDIVĂ. — OPOZIȚIE FĂCUTĂ DE O PERSOANĂ FĂRĂ CALITATE. — RESPINGERE. — ART. 291 C. CIV.

Dacă faptul că o opoziție a fost anulată, fie ca tardiv făcută, fie pentru un alt viciu de formă, ea nu poate da loc unei cereri de revizuire, de oarece nulitățile de procedură sau decăderile de drept edictate ca sancțiune a neîndeplinirii formelor de procedură, sunt aplicabile

și persoanelor menționate în art. 291 pr. civ., nu tot astfel urmează să se decidă și în cazul când opoziția făcută în numele unora din aceștia nu a fost anulată pentru un viciu de formă sau decădere de drept, ci a fost respinsă pentru faptul că cel care a făcut opoziția nu avea calitatea să o facă, de oarece în acest caz este vorba de o lipsă completă de apărare, ceea ce dă dreptul la revizuirea prevăzută de art. 291 pr. civilă.

No. — — Respinsă cererea de revizuire făcută de către General M. Darvari în calitate de curator al interzisei Elena Grădișteanu în proșes cu Piladis A. Anastasiu și I. Popescu.

S'au ascultat d-nii avocați N. Darvari și Stoeneșcu pentru reclamantul în cererea de revizuire și C. Xenii și Paul Rătescu pentru intimatul A. Anastasiu.

C u r t e a,

Asupra cererii de revizuire a deciziei civile a acestei Curți cu Nr. 199 din 9 Iunie 1925, făcută cu petițiunea Nr. 4391/929, de către General M. Darvari în calitate de curator al interzisei Elena M. Grădișteanu.

Având în vedere actele dela dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele :

La 3 Februarie 1925, Generalul Mihail Darvari în calitate de curatore al interzisei Elena Em. Grădișteanu face apel la această Curte în contra sentinței de partaj cu Nr. 1093 din 20 Octombrie 1924, pronunțată de Tribunalul Ilfov Secția I-a pe motiv că acel Tribunal procedând la tragerea loturilor a violat dispozițiunile art. 700 pr. civilă, întru cât părțile nu au fost prezente și nici citate în acest scop.

Acest apel a fost respins de Curte ca nesusținut prin decizia cu Nr. 199 din 9 Iunie 1925.

În contra acestei decizii, la 7 Iunie 1925, avocatul N. Darvari pe baza procurei autentificată la Nr. 1078/922, de Tribunalul Mehedinți, face opoziție în numele Generalului Mihail Darvari, în calitate de curatore al interzisei Elena Em. Grădișteanu, care este de asemenea respinsă prin decizia acestei Curți cu Nr. 995 din 16 Decembrie 1925.

Făcându-se recurs, această deciziune a fost casată de Înalta Curte de Casație secția I-a, prin decizia cu Nr. 2316/929, care admite motivul II de recurs, pe considerațiunea că Curtea a omis a se pronunța asupra motivului de apel invocat de recurent, prin care susținea că Tribunalul pronunțând o sentință într-o acțiune de partaj pornită în contra interzisei fără ca curatorele să fi fost autorizat de consiliul de familie, a pronunțat o sentință anulabilă.

În urma acestei casări, cauza fiind trimisă spre o nouă judecare la aceiași Curte, în ziua de 6 Octombrie 1928, când urma să se judece din nou opoziția și apelul, intimații ridică incidentul de nulitatea opoziției, pe motiv că Generalul M. Darvari nu a declarat opoziție și în calitate de curator al interzisei Elena Grădișteanu prin procuratorul N. Darvari.

Învindându-se divergență asupra acestei chestiuni, procesul

se judecă din nou în completul de divergență și prin deciziunea cu Nr. 404 din 10 Noembrie 1928, Curtea în majoritate admite incidentul și anulează opoziția făcută de Generalul Darvari, pe motiv că procura în virtutea căreia avocatul N. Darvari a făcut și semnat opoziția îi era dată de Generalul Darvari numai în nume personal nu și în calitate de procurator al interzisei Elena Em. Grădișteanu.

În contra acestei deciziuni se face de asemenea recurs, care este însă respins prin deciziunea Înaltei Curți de Casație și Justiție secția I-a cu Nr. 1930/929, pe motiv că întreprinderea și limitele sale, este o chestiune de fapt lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond care scapă cenzurei Înaltei Curți.

Prin respingerea acestui recurs rămânând astfel definitivă deciziunea acestei Curți cu Nr. 404/928, curatorele General Darvari introduce cererea de revizuire de față, susținând că întrucât apelul făcut de d-sa în calitate de curatore al interzisei a fost respins ca nesusținut, prin decizia cu Nr. 199 din 9 Iunie 1925, iar opoziția făcută în contra ei a fost anulată prin decizia. 404/928, pe motivul că procuratorul său avocatul N. Darvari nu avea mandat dela dânsul și în calitate de curatore al interzisei, aceasta nu a fost apărută și dec potrivit art. 291 c. civil este în drept să facă această cerere de revizuire.

Considerând că din cele până aci expuse rezultă neîtgăduit că interzisa Elena Em. Grădișteanu nu a fost apărută în instanța de apel când prin decizia cu Nr. 199 din 9 Iunie 1925 i s'a respins apelul ca nesusținut, nici în fața Curții sesizată cu judecarea opoziției întru cât opoziția a fost anulată ca fiind făcută de o persoană fără calitate, astfel că potrivit art. 291 proced. civilă este în drept a cere revizuirea deciziei acestei Curți dată în condițiile de mai sus.

Având în vedere că intimații susțin însă că această cerere de revizuire este inadmisibilă, întru cât legiuitorul dela 1900 a admis revizuirea numai în cazul când persoanele arătate în art. 291 pr. civilă nu au fost apărute de loc sau au fost apărute cu viclenie, iar nu și atunci când au fost apărute rău; or, susțin dânsii, din moment ce curatorele interzisei a uzat de calea opoziției, faptul că această opoziție i-a fost anulată, nu înseamnă că interzisa nu a fost apărută ci a fost rău apărută, ceea ce nu poate da loc la o cerere de revizuire.

Considerând că dacă într'adevăr, faptul că o opoziție a fost anulată, fie ca tardiv făcută, fie pentru alt viciu de formă, nu poate da loc unei cereri de revizuire, de oarece nulitățile de procedură sau decăderile de drept edictate ca sancțiune a neîndeplinirii formelor de procedură, sunt aplicabile și persoanelor menționate în art. 291 pr. civilă, nu tot astfel urmează să se decidă și în cazul când, ca în speța de față, opoziția interzisei nu a fost respinsă pentru faptul că cel ce a făcut opoziția în numele ei nu avea calitatea să o facă, de oarece în acest caz interzisa nu poate fi considerată altfel, decât ca lipsită completamente de apărare, ceea ce îi dă

dreptul de a recurge la calea revizuirii, prevăzută de art. 291 pr. civilă.

Că deci cererea de revizuire făcută de către General M. Darvari în calitate de curatore al interzisei Elena Em. Grădișteanu este în principiu admisibilă.

In fond,

Având în vedere că din cele patru motive de apel formulate din nou prin cererea de revizuire, apelantul a declarat oral în ședință, că susține numai motivul al patrulea, întemeiat pe considerațiunea că la data fixată când Tribunalul a pășit la efectuarea partajului, prin tragerea loturilor, curatoarele nu avea autorizațiunea consiliului de familie cerută imperios de art. 409 cod. civil.

Considerând că acest motiv este inexat în fapt întrucât la dosar există avizul consiliului de familie cu data de 19 Iulie 1920 prin care curatoarele General N. Darvari, între altele, este autorizat de a provoca partajul aversei rămasă dela defuncta mamă a interzisei Alexandrina Em. Grădișteanu.

Având în vedere că apelantul General M. Darvari susține însă că acest aviz se referă la împărțirea altei averi între copii Alexandrinei Grădișteanu, pe când în speță este vorba de împărțeala aversei rămasă dela defunctul Ion Darvari.

Având în vedere că nici această apărare a apelantului nu este fondată, întrucât în fapt se constată că defunctul Ion Darvari a încetat din viață la 1911, iar la 1912 sora sa Alexandrina Grădișteanu—muma interzisei a cerut și a fost pusă în posesie prin jurnalul Trib. Ilfov secția III-a cu Nr. 2384 din 3 Martie 1912 asupra aversei acestuia, printre care și moșia Crevedia, județul Ilfov, astfel că atunci când la 19 Iulie 1920 consiliul de familie autoriza pe curatore să provoace partajarea aversei rămasă pe urma Alexandrinei Grădișteanu, implicit i-a dat autorizația și pentru cincimea din moșia Crevedia, care făcea parte din patrimoniul acesteia, încă din momentul punerii sale în posesie, asupra aversei rămasă dela Ion Darvari, 3 Martie 1912.

Că ast'el fiind, la 1924 când s'a pronunțat de Tribunalul Ilfov secția I-a sentința de împărțeală cu Nr. 1093 atacată azi cu apel, curatoarele având autorizația prevăzută de art. 409 c. civil, opoziția și apelul făcut de Generalul M. Darvari în calitate de curator al interzisei Elena Em. Grădișteanu este nefondat și deci și cererea de revizuire de față urmează să fie respinsă ca nefundată.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată le fixează la suma de lei 2000, pe care reclamantul în cererea de revizuire General M. Darvari, în calitate de curatore al interzisei Elena Em. Grădișteanu, urmează a le plăti intimațiilor.

Pentru aceste motive, redactate de d. Consilier Siliu Rădulescu, respinge.

Semnați: *N. Racoviceanu, Ștefan P. Mihăileanu, S. Rădulescu.*

CURTEA DE APEL DIN IAȘI S. II-a

Audiența dela 25 Iunie 1930

Preșidenția d-lui Adam Bercea, consilier

I. Săndulescu cu Ministerul de Justiție

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — MINISTRU DE JUSTIȚIE. — PEDEAPSĂ DISCIPLINARĂ APLICATĂ UNUI MAGISTRAT DE SECRETARUL GENERAL. — LIPSĂ DE CALITATE. — ART. 192 ȘI 193 DIN LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTORESCĂ.

Potrivit art. 192 și 193 din legea de organizare judecătorească, acela care are în anume împrejurări acțiune disciplinară, fiind personal ministrul de Justiție, pe care nici un text de lege nu-l autoriză să delege acest drept secretarului general, urmează că pedeapsa dată unui magistrat de către secretarul general al Ministerului de Justiție, are a fi anulată pe calea acțiunii în contencios, ea fiind dată de o persoană fără calitate.

No. 20.—Admisă acțiunea în contencios administrativ intentată de către I. Săndulescu în proces cu Ministerul de Justiție.

C u r t e a,

Asupra acțiunii intentată de I. Săndulescu prin petiția înreg la Nr. 670 din 4 Februarie 1928, conform legii pentru Contenciosul administrativ, în contra Ministerului de Justiție ;

Văzând susținerile părților și actele dosarului ;

Văzând că prin adresa Nr. 856 din 4 Ianuarie 1928, semnată pentru Ministrul de Justiție, de către secretarul general al acestui Minister Al. P. Necșești, se aplică reclamantului I. Săndulescu, judecător la Ocolul Bucecea din jud. Botoșani, pedeapsa disciplinară „mustrarea”—cu pierderea salariului pe 5 zile.

Având în vedere că deciziunea aceasta a ministrului de Justiție, o apelează în Contencios magistratul pedepsit, care pune oral în discuție împrejurarea că dreptul de a lua măsuri disciplinare în contra magistratilor aparține personal ministrului de Justiție și nu poate fi delegat secretarului general al acestui minister.

Văzând că acest punct nu a fost arătat prin acțiune, însă că pe deoparte el nu a putut fi cunoscut de reclamant decât din dosarul cu actele relative la aplicarea pedepsei, trimis de Minister în cursul instanței, deci după introducerea acțiunii, iar pe de altă parte că reprezentantul Ministerului de Justiție în instanță primește discuția lui, fără a face vreo obiecție de ordin procedural.

Că, în orice caz, atunci când se stabilește persoana sau instanța care are dreptul de a aplica o pedeapsă disciplinară, este vorba de o dispoziție de ordine publică, care eventual ar putea fi pusă în discuție și din oficiu ;

Văzând că după art. 192 și 193 din legea de organizare judecătorească, acela care are în anume împrejurări acțiunea disciplinară, este personal ministrul de Justiție ; că, nici un text de lege nu-l autoriză pe ministru să delege acest drept secretarului general al Ministerului ;

Având în vedere, că mai mult încă, prin deciziunea Nr. 42884 din 7 Iunie 1927, prin care Ministrul Justiției, Stelian Popescu dă delegațiile necesare secretarului general al Ministerului, Al. Popescu Necșești, nu îl autoriză să aplice pedepse disciplinare magistraților.

Văzând că rezoluția de pe raportul Nr. 406 din 10 Octombrie 1927, a Inspectorului Judecătoresc al circ. Curții de Apel Iași, prin care se aplică judecătorului reclamant I. Săndulescu, pedeapsa muștrării cu pierderea salariului pe cinci zile, este luată și semnată de secretarul general Al. Popescu-Necșești, fără ca acesta să aibă o astfel de atribuție în competența sa.

Că, prin urmare, acțiunea de față este în totul întemeiată.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier E. Petit, admite.

Semnați: A. Bercea, E. Petit, D. Apostolide.

TRIBUNALUL ILFOV SEC. I-a COMERCIALA

Audiența din 3 Septembrie 1930

Președinția d-lui Hariton Udrea, judecător

Jean Vlasopol ș. a. cu Soc. I. R. D. P. și a.

ORDONANȚE PREȘIDIENȚIALE DATE CONFORM ART. 165 CODUL COM. — JUDECAREA LOR DUPĂ NORMELE PREVĂZUTE DE ART. 66 BIS. PR. CIV. — SE POT JUDECA ÎN TIMPUL VACANȚEI MARI — ART. 224 LEG. ORG. JUD.

Ordonanțele preșidențiale date conform art. 165 cod. com., judecându-se după normele arătate de art. 66 bis. pr. civ., care prevede judecarea în termen scurt, se judecă în timpul vacanței mari judecătorești, fiindcă după art. 224 leg. org. jud. se judecă în timpul vacanței mari afacerile pentru care dispozițiuni speciale ar prevede judecarea de urgență.

Ord. Respinsă excepțiunea ridicată de pârâți, ca judecarea să se facă după vacanță.

Noi, Președintele,

Asupra excepțiunii ridicată de pârâți, că după art. 224 leg. de org. jud., Tribunalul de vacanță judecă numai chestiunile, pentru care legile speciale prevăd o procedură urgentă; că art. 165 cod. com., nu prevede o asemenea procedură; că în cazul acesta, judecata cererii făcută nu se poate face în timpul vacanței, ci trebuie dat un termen după vacanță;

Considerând că art. 165 cod. com., care dă dreptul oricărui asociat să se opună la deciziunile adunărilor generale, ce calcă învederat legea, actul constitutiv sau statutele, arată că asociații îndreaptă cererea lor la presidentul Tribunalului comercial; că presidentul Tribunalului, după ce ascultă pe administratori și censori, poate să suspende executarea deciziunii printr'o ordonanță provizorie; că în privința procedurii de urmat și a competenței, acest text, însă, nu conține nici o dispozițiune;

Considerând că după art. 740 cod. pr. civ., această

lege se aplică și în comercial, când în legea comercială nu se găsește nici o dispozițiune de urmat; că stabilindu-se aceasta, urmează să vedem mai întâi, ce dispozițiuni ale procedurii civile se aplică în cazul când se cere luarea unei măsuri pe cale de ordonanță preșidențială;

Considerând că măsurile, pe care le ia presidentul Tribunalului, sunt cele prevăzute de art. 66 bis proc. civ.; că după acest text sunt două feluri de ordonanțe preșidențiale, care se pot da de president: sunt în primul rând ordonanțele, arătate de primul aliniat al art. 66 bis, care spune că atunci când legea dă în căderea presidentului Tribunalului încuviințarea unui act, atunci presidentul Tribunalului se pronunță asupra încuviințării în cel mult trei zile; sunt apoi așa numitele ordonanțe de référé;

Considerând că dispozițiile prevăzute de art. 66 bis pr. civ. fiind acelea care au aplicație când se cere luarea unei măsuri de către presidentul Tribunalului, ele se aplică și în comercial când legea nu prevede altfel; că deci ele se aplică și în cazul prevăzut de art. 165 cod. com., fiindcă art. 165 cod. com. nu conține nici o dispozițiune privitoare la judecarea cererilor făcute de asociați, în consecință apelul făcut contra ordonanțelor preșidențiale date pe baza art. 165 cod. com. se va judeca în complectul Tribunalului; (v. în acest sens Curtea Craiova, dec. 250/925, Pand. Rom. 926, partea 2, pag. 90); termenul de apel va fi de cinci zile dela comunicarea ordonanței; cel de recurs va fi deasemenea de cinci zile; iar în conformitate cu penultimul aliniat al art. 66 bis pr. civ., judecata se va face în termen scurt;

Având în vedere că stabilindu-se că judecarea în cazul art. 165 cod. com. se va face conform art. 66 bis pr. civ. în termen scurt, această judecare se face în timpul vacanței mari, fiindcă după art. 224 leg. de org. jud., se judecă în timpul vacanței mari afacerile pentru care dispozițiuni speciale ar prevede judecarea de urgență; că fiind astfel, excepțiunea ridicată de pârâți se găsește nefondată, și se respinge în consecință;

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător Hariton Udrea, respinge excepțiunea.

Hariton Udrea

Recenzie

„DOCUMENTE PUTNENE”

de Aurel V. Sava magistrat

D-l Aurel V. Sava, în calitate de judecător la trib. Putna, nevoit să soluționeze procese în care se pune chestiunea obiceiurilor pământului în Vrancea, s'a pus pe o muncă migăloasă, care cere o mare răbdare, studiind un număr imens de documente pentru stabilirea anumitor drepturi aparținând răzășilor vrânceni. Insuși d. N. Iorga, în prefața cărții recunoaște valoarea ei, cum și exactitatea celor scrise de d. Aurel V. Sava.

Autorul, pentru întocmirea volumului, a studiat ar-

hiva trib. Putna, arhiva statului din Iași și numeroase documente aflate în păstrarea țăranilor din ținuturile unde d sa a împărțit dreptatea.

D-1 *Aurel V. Sava* o ia de lă capăt. Incepe cu hotarul Vrancei după scrierile lui Hajdău, și alții, lămurindu-se drepturile de proprietate ale vrâncenilor pe diferite moșii.

Cetitorul volumului vede descrise procesele dintre țărani și dintre aceștia cu proprietarii moșiilor, în cât cercetătorul poate vedea de la origină fazele faptelor procesuale dintre locuitori.

Autorul ne arată origina populației Vrancei, ai cărei munți i-a trecut transilvănenii, formând așezări temeinice, cu referire la studii și documente vechi extrem de interesante.

Prin ținuturile Vrancei, proprietatea a fost stăpânită în devălmășie, trecând, după transformări lente, la proprietatea individuală de azi, deci starea actuală este rezultatul unui proces evolutiv istoric și nu ne-am putea întoarce îndărăt, prin revoluție, cum s'a făcut aiurea, fără a turbura morala și ordinea socială.

În materie de proprietate, totul trebuie să fie rezultatul unei evoluțiuni pașnice a cărei bruscare conduce la întoarcerea spre primitivitate.

Vrancea era autonomă până la sfârșitul veacului 19.

În partea I, d. *Aurel V. Sava* publică o serie lungă de documente, începând din anul 1443, în care descoperă origina diferitelor ținuturi, foarte interesante pentru cititor și captivante pentru cei care vor să străbată în trecutul poporului din Vrancea.

Răbdare, putere de muncă, înclinare spre studii grele vedem în volumul eșit dintr'o străduință demnă de laudă.

Recomandăm cartea atenției generale.

Iași 8 Sept. 1930

Traian R. Scriban

JURISPLUDENȚA STRAINA

Daune interese. — Curtea cu jurați. — Achitare.

Curtea cu jurați nu poate repune în chestiune ceea ce a fost decis în mod suveran de juriu, ea poate, în virtutea dreptului ce-i conferă art. 358, 359 și 366, c. instr. crim. (art. 381, 382 și 389 c. pr. pen. rom.), să condamne pe acuzatul achitat la daune interese către partea civilă, cu condițiunea ca această cerere să fie întemeiată pe fapte care au făcut obiectul acuzării; ca ea să se poată concilia cu declararea de neculpabilitate, și ca decizia să precizeze culpa destinată de crima definitiv înlăturată, culpă care servă de bază la repararea daunei, în conformitate cu art. 1382 și 1383 c. civ. (art. 998 și 999 r.).

După achitarea pronunțată asupra unei acuzări de omor, Curtea cu Jurați a putut să rețină în sarcina acuzatului, pentru a-l condamna la daune-interese, faptul că el a tras în mod imprudent, în proximitatea victimei, focuri de pistol; acest fapt a putut fi despuiat de intenția culpabilă, care era un element esențial al criminalității, și să subsiste cu titlul de greșală fără a reinvia acuzarea purgată prin decizia negativă a juriului.

Cas. crim. fr. 21 Iunie 1929. S. rep. gen. 10 cah. 1929; 1. 357.

NOTA.—Este de soluție sigură că art. 358, c. instr. crim. fr. permitea Curții cu jurați de a pronunța contra acuzatului achitat, o condamnare la daune-interese către partea civilă. (F. Hélie, *Tr. de l'instr. crim.*, t. 8, N, 3834; Roux, *Cours de droit crim. fr. ed. 2, t. 2, § 102, p. 414; Cas. crim. 1 Mai 1861, S. 1864. 1, 508 și nota d-lui Labbé.*)

Dar pentru ca acest text să fie aplicabil, acuzații achitați, recurenți în Casație, susțineau că o dublă condiție e necesară, de o parte precizarea de către Curte a faptelor constitutive ale unei culpe, iar de alta, circumstanța că faptele comise erau distincte de actele criminale înlăturate de verdictul negativ al juriului.

Cu mai multă rațiune, Curtea de casație a înlăturat această analiză a art. 358. Ea a subordonat aplicarea lui la o întreită condiție care strânge mai de aproape sistemul dreptului nostru. După Curte, trebuie ca cererea de daune-interese să fie întemeiată pe faptele care au făcut obiectul acuzării; în al doilea rând, ca această cerere să se poată concilia cu declarația de neculpabilitate; și în fine, în al treilea, ca decizia să precizeze greșala distinctă de crima definitiv înlăturată, greșală care servă de bază la repararea daunei, în conformitate cu art. 1382 și 1383 c. civ. fr. (art. 998 și 999 r.).

Toate aceste exigențe par legitime; prima, pentru că Curtea cu jurați e sesizată de aceleaș fapte, fie că e vorba de acțiunea civilă sau de acțiunea publică, exercițiul acțiunii civile înaintea jurisdicției represive punând în acelaș timp în mișcare acțiunea publică (art. 3 și 63, c. instr. crim. fr. art. 3 și 60 c. pr. pen. rom.); a doua, pentru că Curtea este ținută să respecte lucrul judecat rezultând din verdictul negativ al juriului, și că ea nu poate face să apară o crimă definitiv înlăturată prin acea declarație; și în fine, a treia, pentru că ea e obligată să dea o bază juridică daunelor ce acordă părții civile.

S. R.

BIBLIOGRAFIE

A apărut: „*Revista de Drept Internațional*“, organ al Institutului Român de Drept Internațional sub conducerea d lor profesori Nicolae Titulescu și Demetru Negulescu, cu următorul cuprins:

La Société des Nations et les minorités, de Nicolae Titulescu.

La Nationalité à la Ière Conference de Codification de G. Guerrero fost președinte al Adunării Societății Națiunilor.

L'Union Internationale Européene et L'Union Panaméricaine de A. Alvarez, Membru al Institutului Franței.

La révision du Pacte de la S. D. N. de Profesor W. Schucking.

Le Droit International d'aujourd'hui de Prof. A. Gaviglieri.

La codification du Droit International de la Paix de Prof. Gh. de Visscher.

Le Droit des représailles dans les Conventions de la Haye du 20 Janvier 1930 de Prof. K. Strupp.

Les avis consultatifs de la Cour permanente de Justice Internationale de Prof. Demetru Negulescu.

La jurisprudence roumaine et matière d'exequatur de Victor Hillard, avocat.

Buletin bibliografic, jurisprudență internațională, dări de seamă, etc.